

De W.A.-Verzekering

Van verschillende zijden vraagt men ons, hoe het staat met de collectieve W.A. (Wettelijke Aansprakelijkheid) verzekering. Enige maanden geleden hebben wij propaganda gevoerd voor een dergelijke verzekering. (Zie o.a. de Lingot Kerstmis 1954 en Maart 1955). Deze propaganda is echter niet succesvol gebleken, daar er zich minder dan de helft van onze werknemers hebben gemeld.

Is dit nonchalance geweest of voelt men niets voor een dergelijke verzekering? Wij weten het niet.

Het voordelige contract, dat het bedrijf zou kunnen afsluiten met de verzekeringsmaatschappij was gebaseerd op collectieve deelname van het gehele bedrijf. Dit wil zeggen dat iedereen meedoet. Op deze collectiviteit was ook de lage premie gebaseerd. Afgezien daarvan is het ook wettelijk een vereiste bij het sluiten van collectieve contracten, dat iedereen meedoet.

Daar dus de aanmeldingen niet aan de verwachtingen voldeden, zat er niets anders op dan het contract voorlopig maar op te bergen.

Wellicht komt er later nog een moment, waarop er meer belangstelling bestaat voor dit object.

Afgezien van het bovenstaande meende wij er goed aan te doen U nogmaals te wijzen op de risico's die U iedere dag weer opnieuw loopt. Want de financiële consequenties kunnen U ruïneren, indien U of een van de leden van Uw gezin of zelfs Uw hond de oorzaak is van een ongeluk aan derden overkomen.

Zeg niet, ik ben altijd zo voorzichtig, mij kan niets gebeuren.

Het gezegde „Een ongeluk zit in een klein hoekje” is nog steeds waar.

Uw kind kan onverwacht de weg oversteken, waarop een automobilist moet uitwijken en tegen een boom rijdt.

Uw hond kan voor de fiets van een wielrijder springen waardoor deze komt te vallen.

Uw zoon trapt de voetbal door de ruiten van Uw buurman.

Alle mogelijke kleine en grote ongevallen gebeuren er dagelijks.

U bent verantwoordelijk niet alleen voor Uw eigen daden, doch ook voor die van Uw gezinsleden en huisdieren.

Het is helemaal niet denkbeeldig, dat U verplicht wordt, tot levenslange betaling van een ondersteuning aan een gezin, waarvan de vader, door Uw onoplettendheid, invalide is geworden of is overleden.

U kan aangesproken worden de

dochter en ziekenhuiskosten te betalen. De eerder genoemde ruit betaalt U zonder meer.

Schrijver dezes heeft onlangs nog een ruit kunnen vergoeden omdat zijn lieflijke dochter de straat als tennisveld gebruikte. Als Uw echtgenote de stoffer uit klopt uit het raam, zij laat hem per ongeluk vallen en de veger komt op het hoofd van een voorbijganger terecht, dan zult U het moeten klaren en het kost U altijd geld en veel geld.

Zoals wij reeds boven schreven is dus wegens te geringe deelname een collectieve verzekering niet mogelijk. Om nu diegenen, die wel belangstelling hebben voor een dergelijke verzekering niet teleur te stellen hebben wij ons in verbinding gesteld met onze assurantie-makelaar de firma van Lennep en Co. te Amsterdam en gevraagd ons te adviseren. De firma van Lennep en Co. biedt U een W.A.-verzekering aan, die op het volgende neerkomt:

Premie f 7,50 per jaar, bij 5 jarig contract voor Nederland.

Premie f 8,— per jaar, bij 5 jarig contract voor Benelux.

Premie f 9,75 per jaar, bij 5 jarig contract voor West-Europa.

De uitkeringen zijn als volgt:

A. Bij dood of letsel van één persoon max. f 20.000,—.

B. Bij dood of letsel van meerdere personen f 50.000,—.

C. Bij beschadiging of vernieling van goederen of dood of letsel van dieren, toebehorende aan derde max. f 5.000,—.

De bedragen A, B en C kunnen ook verhoogd worden tot resp. f 40.000,—, f 100.000,— en f 10.000,—.

De jaarpremies worden dan verhoogd met f 3,—. Berijdt U een bromfiet, dan wordt de premie verhoogd met f 3,—.

Voor een Benelux-dekking, met medeverzekering van het risico van een bromfiet bedraagt de jaarpremie derhalve f 11,—.

Wilt U Uw motorrijwiel medeverzekeren, dan moet de premieverhoging worden aangevraagd.

Dit zijn de gegevens, zoals die ons door de firma van Lennep en Co. te Amsterdam zijn verstrekt. Er zijn natuurlijk ook andere firma's, die dergelijke verzekeringen bezorgen.

Wij hopen, dat U hiermede enigszins geïntereerd bent.

Aanvraagformulieren zijn verkrijgbaar op de afd. Personeelszaken.

Su.

JUBILARISSEN VAN „LES ECHOS DE DORPLEIN”

Onze harmonie heeft wederom een ferm aantal jubilarissen in haar midden. Op Woensdag 29 Februari werden zij gehuldigd wegens resp. 25, 40 en 50 jaren aanhankelijkheid aan het gezelschap, dat zij mede hebben groot gemaakt. In deze trouw zit zeer zeker een grote verdienste. Omdat het getuigt van teamgeest en omdat deze trouwe leden in de loop van de jaren aan menigeen muzikaal genot geboden hebben. Aldus hebben zij hun aandeel bijgedragen aan de culturele vorming van hun luisteraars, niet met woorden maar door hun daad.

Zij verdienen tevens een saluut, omdat zij zoveel jaren de meed oprachten door zelf-werkzaamheid te bouwen aan eigen culturele vorming. Dit in tegenstelling met zoveel, die zich in onze dagen tevreden stellen met zogenaamd „passief” amusement, dus door op 'n stoel te gaan zitten en alléén maar te kijken en te luisteren wat anderen doen. Dit kan zeer nuttig zijn weliswaar, maar de beste vorm van cultuurspreiding en ontwikkeling is en blijft toch nog altijd het zelf-doen. Het is de meest nuttige vorm van vrije-tijdsbesteding, voor zichzelf en voor anderen. Ook om die reden onze hulde aan de getrouwen!

Op bovenstaande foto ontbreekt een van de oudste getrouwen, doch op de binnenpagina zult U hem aantreffen; Mart. Peeters, die er 49 jaar op heeft zitten en aldus met Leo Lemmens, die de volle 50 jaren lidmaatschap haalde, veteranen mag noemen.

Op de foto hierboven ziet U, van links naar rechts; zittend, Florian Thirion, Jean Peeters, Leo Lemmens, Alphons Elias, Leo Peeters, Bart van Gils. Staande: Hubert Odaams, Harry Sools, Emmanuel Coenegracht Sr., Jan van Gils, Jean van Deursen en Jan Duisters.

Voor bijzonderheden over onze jubilarissen en „Les Echos” zij verwezen naar de binnenpagina's.

Opleidingen in 1955.

Het dezer dagen uitgebrachte verslag over de activiteiten van de Commissie-Opleidingen in het jaar 1955 geeft reden tot grote voldoening.

Na de oprichting in 1954 was het aanvankelijk een tasten en zoeken naar de voor ons bedrijf meest geschikte methoden voor opleiding en ontwikkeling en geleidelijk kwam er tekening in de activiteit, zo zelfs, dat het verslag over het tweede bestaansjaar — waaraan wij onderstaande gegevens ontleen — een respectabele lijst te zien geeft.

Zo kwamen onder auspiciën van de commissie de volgende cursussen voor ons personeel tot stand:

1. De lascursus gegeven door de heer Bokhoven van Willem Smit uit Nijmegen voor 7 deelnemers.

2. Een speciale lascursus voor 2 deelnemers, welke in Delft door het T.N.O. werd gegeven.

3. De cursus „Versneld rekenen” gegeven door het Nivé, waaraan 6 personen deelnamen.

4. De cursus voor het Sleuteldiploma. Een schriftelijke cursus te geven door het Ivis te Amsterdam, 16 deelnemers. De heer Bekkers geeft 1 x per maand mondelinge toelichting.

5. De E.H.B.O. cursus door Dr. Jacobs, 16 deelnemers.

6. De cursus voor „Veiligheid” door de heer L. Dor, voor 160 deelnemers.

7. De cursus Bedrijfskennis door verschillende specialisten uit het bedrijf te geven. Aanvankelijk was de animo voor deze cursus niet groot, doch later nam het aantal deelnemers zeer toe. Thans staan 71 cursisten ingeschreven.

8. De bijeenkomsten voor Hoofdoorrichters onder leiding van de heer Trines van het G.I.T.P.

9. Diverse individuele cursussen in het kader van de regeling „Tegemoetkoming in kosten zelfstudie”.

In 1955 noteerden wij 49 cursisten, hiervan hebben 5 cursisten de studie voortdijg beëindigd, terwijl er 8 in aanmerking kwamen voor terugbetaling van hun studiekosten.

In totaal werd aan studiekosten terugbetaald f 1054,58.

BEDRIJFSSCHOLEN.

Laborantencursus.

De laborantencursus in april 1954 gestart met 6 leerlingen, is in juli 1955 geëindigd.

De cursus werd besloten met een schoolexamen. Van de 6 leerlingen mochten er 5 het diploma ontvangen. De behaalde cijfers waren allen ruim voldoende, met uitzondering van die van een kandidaat.

De 5 geslaagde kandidaten zijn te werk gesteld als assistent employé op het laboratorium. Inmiddels zijn 4 van deze laboranten wederom aan het studeren, zij zijn ingeschreven als cursist voor de cursus analyst van de P.B.N.A. te Arnhem. Een en ander geschiedt onder toezicht van de heer Pot, hoofdanalyst van het laboratorium.

Daar het laboratorium voorlopig geen behoefte heeft aan nieuwe jonge krachten, is de laboranten Bedrijfsopleiding voorlopig opgeheven.

De Bedrijfschool werkplaats en electriciëns.

In de loop van het jaar is als as-

sistent van de heer Schouten, de heer Hendriks aangetrokken.

De opleiding aan deze bedrijfsscholen ontwikkelde zich gunstig. Veel heeft daartoe bijgedragen het contact wat de Commissie en leraren had met de ouders van de leerlingen op de 2 gehouden ouder-avonden. De ouders zagen het nut van de opleiding in en spoorden hun kinderen tot grotere ijver aan.

Het cursus jaar werd in augustus afgesloten met een overgangsexamen. Van de in totaal 10 kandidaten waren er 4 die voorwaardelijk werden bevorderd naar het 2e cursus jaar: n.l. 3 van de bedrijfsschool werkplaats en 1 van de electriciëns.

Inmiddels zijn 3 van deze leerlingen verwijderd, daar zij niet voldaan hebben aan de gestelde eisen om beter hun best te zullen doen.

Het nieuwe cursusjaar is op 22 augustus begonnen met 10 leerlingen voor de bedrijfsschool werkplaats en 4 voor de electriciëns.

Daar de leerlingen allen zijn aangesloten bij het leerlingenstelsel van de Stichting Bemetal en V.E.V., staan de opleidingen onder voortdurende controle van deze instituten.

OUDERAVONDEN.

Op 29 maart werd de 2e ouderavond gehouden voor de ouders van leerlingen van onze bedrijfsscholen. (de 1e avond was 17-12-1954).

Deze avond werd door ca. 35 personen bezocht, welk aantal zeer redelijk genoemd kan worden.

Over het nut van dergelijke avonden hebben wij boven reeds geschreven. Uit gesprekken en uitlatingen is het de Commissie bekend, dat de ouders deze avonden zeer op prijs stellen.

Op 3 augustus werd een propaganda avond belegd voor ouders van nieuw aan te trekken leerlingen voor onze bedrijfsscholen werkplaats en electriciëns.

Aan de hand van lijsten, welke wij ontvingen van de Nijverheidsschool te Weert, vermeldende de namen van jongens, die hun eindexamen op de Nijverheidsschool met goed gevolg

hadden afgelegd, werden de ouders uitgenodigd.

De heer Knapen, inspecteur van de Stichting Bemetal, hield een inleiding over het nut van de leerlingstelsels in de bedrijven. Deze avond werd door 18 ouderparen bezocht.

Zoals ook het vorig jaar werden de kandidaten, die zich voor onze bedrijfsscholen meldten getest.

Van de 18 kandidaten werden er 10 aangenomen, voor de Bedrijfschool werkplaats en 4 voor de bedrijfsschool electriciëns.

Aan de hand van de test-rapporten kon worden vastgesteld, dat het gehalte der leerlingen dit jaar iets beter is dan vorig jaar.

LEZINGEN.

De Commissie organiseerde de volgende lezingen:

14 febr. 1955 „De Ondernemingsraad” spreker Dr. H. van der Ven, uit Tilburg. 86 aanwezigen.

22 maart 1955 „Intern Transport” spreker dhr. Jansen van de E.V.O. Den Haag. Ter instructie werd de film „De Kortste weg” vertoond. 50 aanwezigen.

25 mei 1955 Sociale Wetten. Vraaggesprek tussen Ir. van Liempt en de heer Esters van het G.A.K. te Venlo. 31 aanwezigen, waaronder veel afdelingschefs.

12 juli 1955 Technische film-avond met explicatie door de heer Bokhoven van Willem Smit uit Nijmegen. Deze avond werd gegeven als afsluiting van de lascursus. 20 aanwezigen.

14 nov. 1955 1e Avond Bedrijfskennis „De Historie van het Bedrijf” door Ir. van Liempt. 20 aanwezigen.

2 dec. 1955 „De Ondernemingsraad” spreker de heer C. de Wit uit Utrecht. ca. 100 aanwezigen.

14 dec. 1955 2e Avond Bedrijfskennis „De Scheikunde in het fabriekproces” door Ir. Pirard. 82 deelnemers.

Als wij terug zien op de werkzaamheden over 1955, dan kunnen wij vaststellen, dat vele programma-punten, welke de Commissie zich in het begin van het jaar gesteld heeft, uitgewerkt en afgewerkt konden worden.

„HET MAKEN VAN ZWAVELZUUR”.

Wegens de weersomstandigheden moest de lezing van de heer Houben over „het maken van Zwavelzuur volgens het Contact-proces” worden uitgesteld. Zo gauw de kou wat minder is geworden, zal deze 4e avond bedrijfskennis alsnog worden gegeven.

Ook de avond voor de Cursisten van het Sleuteldiploma onder leiding van de heer Bekkers is ten dele bevroren geweest. De opkomst was zeer minimaal hetgeen wel zeer begrijpelijk was. Doch degenen die wel gekomen zijn hebben allerminst een verknoeiide avond gehad.

Wij hopen, dat de volgende keer het weer beter zal meewerken en wij weer voltallig aanwezig zullen zijn.

LEZINGEN VOOR K.T.O.

Dinsdag 21 februari stond een groot gedeelte van de K.T.O. aangetreden voor een paar filmpjes over benzine-motoren en een uitleg van de heer v. d. Berg over de werking van de mobilfoon. Ook al wegens de koude was deze bijeenkomst van 's avonds verlegd naar 's morgens en 's middags. Daar de blauwe zaal werd gebruikt moest er in ploegen gewerkt worden. De heer Zwart, in zijn hoedanigheid van voorzitter van Commissie Opleidingen, opende de bijeenkomst. Daarna kwam de heer v. d. Berg aan het woord, die op duidelijke wijze een uiteenzetting gaf van wat men wel en wat men niet kan doen met een mobilfoon. Er werd ook nog proefgedraaid en de proef slaagde uitstekend.

Vervolgens werden er enige filmpjes gedraaid. Op wel zeer duidelijke wijze kreeg men een kijkje van de inwendige werking van de benzine motor. Wij geloven dat niet alleen de leek het interessant heeft gevonden, doch ook de vakman zal nog wel iets geleerd hebben.

Er heerste een knusse sfeer in het blauwe zaaltje waar we met zo'n dertig man bij elkaar waren. De ventilatie en outillage is uitstekend. Het moet ons van het hart: het is inderdaad een aanwinst, dat wij dat zaaltje erbij hebben gekregen.

Su.

Van het Muzikale front.

LEO LEMMENS.

Deze gouden jubilaris trad tot „Les Echos" toe in 1905. Sindsdien onafgebroken lid. Is een bas-blazer, die op solisten-concoursen meermalen van zich deed spreken. Vanaf 29 februari 1956 drager van de gouden medaille van de harmonie.

MART. PEETERS

Trad enige tijd vóór dhr. Lemmens in de gelederen van de harmonie maar was niet onafgebroken lid, zodat thans net-niet de halve eeuw kon genoteerd worden. Maar 49 jaar is óók 'n hele tijd. Ook hij oogstte lauweren als solist, zelfs op de bas! Over enige tijd zal ook hij de gouden medaille dragen.

Financiële perikelen.

Het jaar 1955, met de twee concoursen, de verschillende concerten en feestelijkheden was zeer succesrijk maar ook zeer kostbaar. Dit merkten dhr. Walthoff, de penningmeester, met nadruk op en de financiële situatie van de vereniging was dan ook het hoofdthema van de algemene vergadering van 27 januari.

De Voorzitter, Ir. Hoyer, wees de leden op de moeilijke kaspositie, en deelde o.m. mede, dat de directie steeds open oog voor de moeilijkheden toonde door voor een groot deel hierin tegemoet te komen en waarvoor bestuur en leden zeer erkentelijk zijn.

De volgende feiten wenste de voorzitter in het bijzonder onder de aandacht te brengen.

1. De tegemoetkoming vanwege de directie is eenmalig.

2. De subsidie is verhoogd, doch niet toereikend om zonder dat speciale maatregelen genomen worden het nieuwe seizoen, dat met 2 concoursen in de superieure afdeling zeer kostbaar zal worden, tot een goed einde te brengen.

3. Er zullen waarschijnlijk enige nieuwe instrumenten moeten worden aangekocht, waaronder een kostbare bas-clarinet.

Deze punten, welke in een speciale bestuursvergadering uitvoerig behandeld werden, gaven aanleiding tot de volgende voorstellen:

a. De z.g. tractatie-kas zal geheel worden gescheiden van de andere financiën.

b. Alle feestelijkheden worden speciaal en vooraf bekeken, waarbij wordt vastgesteld hoeveel maximaal door de harmonie-kas kan worden bijgedragen.

c. Er zal voor aanschaffing van instrumenten een garantie-fonds worden gevormd, waartoe een offer van de leden noodzakelijk is.

Deze voorstellen werden door de leden op prettige wijze geaccepteerd. Ten aanzien van het instrumentenfonds werd een nader bestuursvoorstel aangenomen, behelzende, dat de leden met de gelden, welke zij voor „extra"-repetities ontvangen een garantie-fonds in het leven zullen roepen. Nog verder gaande voorstellen, o.a. een voorstel van de zijde van de leden om het presentiegeld geheel af te schaffen kon weliswaar niet algemeen goedkeuring vinden doch kreeg verscheidene stemmen vóór.

De voorzitter toonde zich zeer verheugd over het resultaat van de gehouden stemming en dankte hiervoor. Zij bewijst, dat men uiteindelijk het harmonie-belang hoger stelt dan persoonlijke wensen.

Een tweede gunstig resultaat is, dat men thans onmiddellijk kan overgaan tot aanschaffing van de bas-klarinet en nu ook met goede moed het nieuwe seizoen kan ingaan.

Om het garantiefonds te spekken, kwamen enkele leden met voorstellen zoals het organiseren van een dansavond en een fancy-fair. Hierover zal het bestuur zich nader beraden.

BALAVOND.

Dat de leden van onze harmonie behalve goed muziek maken ook goed kunnen feesten bleek weer eens op woensdag 8 februari, toen er een balavond voor de leden met hun dames op het programma stond.

Mutsen, neuzen, toeters en ramme-laars brachten direct al sfeer, die nog werd verhoogd door vlotte muziek van „de Denteners". Het hoogtepunt werd bereikt toen het paar van Gils-Broeken een hoogst originele dans ten beste gaf terwijl ook de goocheltoeren van Harry Gommers lang niet mis waren. Een compliment aan het adres van dhr. Walthoff, die deze avond leidde is zeker op zijn plaats.

Carnaval-optocht Weert.

Ondanks de kou, heeft zich na een verzoek van de buurtschap Paulusstraat te Weert spontaan een „boeren-hermenie" uit de leden gevormd om de Weertse carnavalsopocht op te luisteren. Elders in dit nummer vinden we het leuke stel ver-euwigd op een plaatje.

Wapenschouw 1955.

Bij het ter perse gaan van deze Lingot maken onze muzikanten zich gereed om de jaarvergadering te bezoeken: woensdagavond 29 februari. Voor een verslag is het dus nog net even te vroeg (of te laat; 't is maar van welke kant we het bekijken willen).

Maar toch kunnen we wel even iets verklappen van wat er beslist gebeurd is n.l. de huldiging van verschillende leden, van wie we op de voorpagina en ook hierbij de foto's aantreffen. De laatste maal had een dergelijke huldiging plaats bij het 50-jarig bestaan van de harmonie in 1950. Inmiddels zijn er weer een 13-tal jubilarissen bijgekomen!

Een hunner, n.l. Leo Lemmens is al meer dan 50 jaar onafgebroken lid!

Eerder bij de harmonie gekomen, maar niet onafgebroken lid geweest, is dhr. Mart. Peeters. Hij wordt gehuldigd met de anderen, die meer dan 40 jaar bij de vereniging zijn en nog niet als zodanig gehuldigd werden. Het zijn de heren:

Jan van Gils, Jean Peeters, Florian Thirion, Fons Elias, Lei Peeters en Bart van Gils.

Degenen, die de schare van de 25-jarigen vergroten zijn de heren:

Hubert Adaams, Harry Sools, Jean van Deursen en Jan Duisters.

Zij zullen ongetwijfeld duchtig in de bloemetjes gezet worden door bestuur en mede-leden. Wij voegen er graag onze hulde aan toe, want mede aan hun volharding, zowel in goede als minder goede jaren heeft onze harmonie haar tegenwoordige bloei te danken!

Onze leerlingen.

Op 23 januari j.l. is dhr. Biessen gestart met de opleiding van een 29-tal nieuwe muziek-leerlingen, allen afkomstig uit de school van dhr. Bekkers. In de vroegere laborantenschool (cantine) komen zij elke week bijeen om de eerste stappen op muziekgebied te zetten. In een afzonderlijk artikel komen wij hierop binnenkort terug.

NOTITIES.

— In de toekomst zal iedere zaterdag om 12 uur de brand-sirene geprobeerd worden. Dit zal alsdan tevens het eind-werk-tijd-signaal vervangen. Men neme er goede nota van dat uitsluitend op dat moment, dus, zaterdag 12 uur het sirenegeloei geen oproep betekent.

— Op Dinsdag 7 Februari j.l. bracht de Speelgroep Limburg in de ontspanningszaal, onder auspiciën van het C.G. Weert, het toneelspel „Onder verdenking" van Norman King.

Wat is een topman?

„Topmensen" — zoals directeuren en chefs — zijn gelukkige mensen, want iedereen weet, dat zij niets te doen hebben, behalve:

— te beslissen wat er gedaan moet worden;

— iemand een order te geven om het te doen;

— te luisteren naar de redenen, waarom het niet gedaan moet worden;

— argumenten te bedenken die het tegenovergestelde bewijzen en dit op beslissende wijze voordragen;

— na te gaan of de opdracht ook inderdaad wordt uitgevoerd;

— te ontdekken dat het niet gebeurd is;

— de excuses aan te horen van de gene die het niet gedaan heeft;

— argumenten te ontdekken om deze excuses weg te praten;

— voor de tweede maal na te gaan of het werk gedaan werd;

— ontdekken dat het verkeerd gedaan werd;

— uit te leggen hoe het gedaan moet worden;

— te bedenken, dat, omdat het nu eenmaal gebeurd is, het misschien het beste zo gelaten kan worden;

— te bedenken hoe eenvoudig en goed het geheel gebeurd zou zijn als hij het direct zelf gedaan had;

— vol zelfverwijt, maar tevens met een zekere trots na te gaan, dat, als hij het zelf gedaan had, hij het goed en binnen 20 minuten gedaan had;

— te concluderen dat, zoals het nu gelopen is, hij er twee dagen aan gespendeerd heeft om te ontdekken, waarom iemand anders er 3 weken over gedaan heeft;

— tenslotte te bedenken, dat zijn idee om het zelf te doen een demoraliserend effect heeft op de organisatie, waarvan hij deel uitmaakt, omdat het de overtuiging van een ieder die denkt dat een topman niets te doen heeft totaal omver zou werpen.

Wie niet in staat is een fout te maken, is tot niets in staat.

Abr. Lincoln

'N BEETJE HERSENGYMNASTIEK.

A is bij B op visite. Nauwelijks zijn ze gezellig gezeten als C. een vriend van A en B binnenkomt. C is op jacht geweest en wij zijn vrienden A en B eens op wild tracteren. A en B krijgen ieder enkele hazen, maar niet allebei even veel. Als C weer vertrokken is, zegt A tot B: „Geef mij een haas van je, dan hebben we er allebei evenveel." „Nee", zegt B tot A, „geef mij er een van jou, dan heb ik er eens zoveel als jij".

Hoeveel hazen kreeg A?

Hoeveel hazen kreeg B?

(Oplossing elders in dit nummer).

DE AMICITIAAN

ONS GROTE KARNAVALSBAL.

We hebben in de vorige Lingot, toen we schreven, dat ons karnavalsbal van 11 februari met gouden letteren in de Amicitia-historie zou worden genoteerd, geen woord teveel gezegd.

Het werd een grandioos feest, dat zelfs de allerstoutste verwachtingen heeft overtroffen. Het was druk — 120 bezoekers — maar toch ook weer niet te druk. Er waren de prachtigste kostuums. We hadden eerlijk gezegd, wel iets goeds verwacht, maar een dergelijke kostumering, neen dat belist niet. Mevrouw Dor en de Heren Rooymans en Wolters, die geheel bereidwillig in de jury zitting namen, hadden dan ook geen gemakkelijke taak om de mooiste en origineelste kostuums uit te zoeken.

De stemming was ook meer dan geweldig, hetgeen voor een belangrijk deel te danken was aan onze dappere Prins Carnaval „Graad de 1e", belichaamd in de alom enthousiasme oproepende heer G. Vonken, trouw geassisteerd door de Heren ten Holder en Kooyman. De attracties waren niet van de lucht en er was zelfs een eigen karnavalslied op de wijze van „Bij ons in de Jordaan". Ze moeten nu nog eens zeggen, dat ze alleen maar in de Jordaan kunnen zingen. Ook was er 'n wel zeer aparte „Baby van Duizend Weken", eenje om zo in te bijten en om en om 150 pond, schoon aan de haak.

Dan was daar de prima muziek van „The Favourites" onder leiding van Bert Weering. Enthousiast en met nimmer aflatende ijver, hebben deze

muzikanten zich van hun taak gekweten. Niets was hen teveel.

En dan zeer zeker niet in de laatste plaats, de prachtige versiering van de zalen, waarvoor als vanouds de heren Mous en Wolters hadden gezorgd.

Het was al ver in de nacht, toen de eerste bezoekers huiswaarts togen.

Amicitia had weer een goed geslaagde avond gegeven, waaraan de vele bezoekers nog lang de aangenaamste herinneringen zullen bewaren.

L'ELISIR D'AMORE.

Wanneer deze Lingot onder Uw ogen verschijnt, behoort ook onze op 2 Maart geplande jaarvergadering al weer tot het verleden.

Er rest ons in dit winterseizoen dan nog één bijeenkomst, maar dan ook wel een zeer bijzondere.

Ons seizoen wordt n.l. op woensdag 4 april a.s. besloten met een opvoering van de grote komische opera L'Elisir D'Amore van Donizetti, te verzorgen door het beroemde marionettentheater van Bert Brugman.

Orkest en koor zijn van de Opera te Rome, onder leiding van Gabriele Santini. De geluidsopnamen zijn van His Masters Voice, de marionetten van Bert en Joost Brugman, terwijl de dekors en kostuums ontworpen zijn door Karel Brugman.

Midden in de maand Maart hopen wij U de uitvoerige programma's te doen toekomen.

Reserveert de 4e april, het wordt de avond van het seizoen.

En dit is dan Teun de Klepperman (alias dhr. A. Schets), die tijdens het Amicitia-karnavalsbal de menigte prompt elk uur wees op de vergankelijkheid der tijden en met zijn originele kledij en echte klepperman-manieren een welverdiende eerste prijs in de wacht sleepte. Die eeuwig-jonge klepperman toch!

De toekomst van onze kinderen

Behandelden we de vorige keer de beroepen, die direct na de Lagere School of enkele jaren daarna (dus alleen door het ouder en wijzer worden, niet door méér ontwikkeling) openstaan, nu zullen we verder gaan met de scholen die door onze jeugd aansluitend op het Lager Onderwijs gevolgd kunnen worden.

Daar is allereerst de Ambachtsschool of tegenwoordig ook wel de Lagere Technische School genoemd. Dit is een onderwijsinstelling, die vooral na de oorlog in het teken van de belangstelling is gekomen. Nederland met zijn dichte bevolking is aangewezen op industrie en industrie vraagt vakmensen, vooral technische vakmensen. Het kan raar gaan in de wereld. De ouderen herinneren zich nog heel goed dat de machines in zwang kwamen; alles werd gemechaniseerd. „Dat geeft een boel werklozen", was de algemene mening, „want de machines nemen het werk uit de handen van de mensen!" Het is nu juist andersom: Er zijn veel te weinig mensen, daar moet meer gemechaniseerd worden!" hoort men nu overal.

De techniek en de mechanisatie zijn nodig en gaan steeds verder en daarom zullen er steeds meer technische vakmensen nodig zijn. Ook onze fabriek gaat veel meer met machines werken, ook onze fabriek zal daarom veel meer geschoolde werkkrachten op technisch gebied nodig hebben dan vroeger. Daar wordt in deze streek nog veel te weinig aan gedacht.

De meest voorkomende richtingen op de dagambachtsscholen zijn: smeden-bankwerken, auto-, rijwiel- en motorherstellen, elektrotechniek, instrumentmaken, timmeren, meubelmaken en schilderen. Sommige ambachtsscholen hebben nog koper-, lood- en zinkbewerken, metselen, bakken, kok, kelder, etaleren; enkele zijn er met schoenmaken, kleermaken, scheepsbouwen, stucadoren, textielvakken en

een heel enkele met letterzetten, boekdruken, glasblazen, e.d.

Met zijn 12 jaar en 8 maanden kan de knaap naar de Ambachtsschool en na 2 jaar kan hij dan het diploma in zijn zak hebben. Wil hij nog een ander diploma halen, dan kan hij dat binnen één jaar. Hij kan echter ook direct de praktijk in, maar het is duidelijk dat hij dan nog niet als een geschoold vakman beschouwd wordt: dat gebeurt pas na jaren ervaring. Hij doet er verstandig aan om zijn ontwikkeling te versnellen door het volgen van een Avondambachtsschool en/of Leerlingstelsel of de bedrijfsschool van een of ander bedrijf. Wij hebben ook onze bedrijfsscholen voor bankwerken en electricien. Hij kan verder volgen bepaalde cursussen zoals V.E.V. (electricien), V.A.M. (B.O.V.A.G.) (automonteur); verder bestaan er nog het U(it)gebreid L(ager) N(ijverheids-) O(n)derwijs (overdag of 's avonds) en tenslotte kan hij na het volgen van een cursus V.M.T.O. naar de M.T.S. of naar een cursus voor praktijkleraar bij het Nijverheidsonderwijs.

We kennen naast de Dagambachtsschool ook de Avondambachtsschool. Soms wordt daar naast theorie, ook praktijk gegeven, maar meestal is dit laatste beperkt.

Naast de Ambachtsscholen kennen we ook de Vakscholen, waar slechts één vak onderwezen wordt b.v. banketbakken in Amsterdam, kleermaken in Utrecht, Amsterdam, Den Haag, Grafische vakken in Amsterdam en Utrecht schoenmaken in Dongen en Drunen, textielschool in Eindhoven, chemische industrie in Geleen, enz. De opleidingen duren soms langer dan 2 jaar.

Het gaat te ver om alle mogelijkheden op te sommen. Mocht U iets meer willen weten, dan is de commissie opleidingen (aangelden bij de heer Sutorius) of de personeelschef graag bereid om U naar vermogen in te lichten.

door Quercus.

Seer gheneuchlich om te lesen ende cock profijteliel om te weten.

Concordia res parvae crescunt — door eendracht groeien de kleine dingen. Hieraan dachten wij toen we de grote dingen van de N.V. Kempische Zink Maatschappij — Gemengde Metaalrten — op een maandag met veel sneeuw (hoe kan het anders in deze barre winter!) vanaf de Hamontstraat bekeken.

In 1892 was 't hier een woest en bijster oord. Veel water — weinig land — vliegkasten alleen en in groepjes en een iets groter bos in de richting Schoot. (Volgens Prins Tinus I Schiet).

De kadastrakaart gaf ontebare percelen — met en zonder grensstenen en de legger der wegen liet de kaart bijna blanco.

Karel Mollen — de laatste valken-vanger van Nederland, zat hier op „het eiland” vogels te vangen voor koningen en keizers van andere landen. Soms werd hij gestoord door een boer die langs een kronkelweg in deze binnenlanden was binnengedrongen om met de aangespannen kar de reeds eerder gestoken en nu winddroge turf „heem” te brengen.

De geluiden van deze streek: het scherpen van een steekschop naast 't roepen van de koekoek in het voorjaar — in de zomer het gonzen der bijen. Niemand zag er de heerlijke kleuren van de vlieders op hun vliegplaatsen onderwijl in de stille plassen het patsen van een azende snoek verklonk. 's Nachts kon men dan nog het plensen van een visotter beluisteren en toch... soms op een dag: hoempa muziek van de blazers uit Budel — de club die in harmonie een dagje uit was — hier kwam vissen en vertier zocht in een weelde van vrijheid — op en rond de heuvels van het eiland omspoeld door het water van 't Ringselven.

De klanken van muziek klonken toen ver over dit vergeten oord waar des winters als een schot een grote barst in de ijsplaat scheurde en verdigelde in het bomijs tegen de walkekan.

Niemand heeft het toen ook maar kunnen vermoeden dat hier een complex fabrieksgebouwen zou verrijzen — gebouwen soms zo kort bij elkaar geplaatst in deze wijde wereld, dat men zich in straten van oud-Amsterdam waant.

Niemand heeft toen ook kunnen voorspellen dat de muzikanten van Budel in deze tijden vertier zouden zoeken in Königswinter — tochten in een touringcar zouden maken door de Ardennen.

Geen mens dacht er aan dat de sirene stilte hier door het geras van een fabrieksfluit verdrongen zou worden en niemand zag er de roet en de walm die de grasbosjes — heidepollen — vliegden en gagestruiken zou verdringen.

Wie zag er toen al — in deze onbegaanbare streek — 't goede wegnen van thans — vlak en berijdbaar als de beste weg in een stad? Wie hoorde toen al de gillets van een „Felix”, een „Bruyère”, een „Dorplein”?

Niemand! En toch in 1892 en even daarvoor kwamen hier pioniers van het zuiverste water en... met een welgevallig oog op deze woestij.

Toen de H.H. Dor hier voor 't eerst kwamen was het niet het Budels muziekgezelschap, doch het bassen van de roerdomp die hen verwelkomde. Die roerdomp zou kunnen blijven omdat het water dat ook mocht als onmisbaar element voor deze zware industrie.

De H.H. E. en L. Dor legden een

kostelijke hoeksteen voor datgene wat wij nu bezitten en waar wij nu mogen wonen en werken. In de loop der jaren bleek die hoeksteen goed gefundeerd in deze drassige bodem!

Anderen zetten nu hun werk voort met andere intonatie maar in dezelfde geest — vasthoudend voortbordurend. Zij berusten niet in het verkregene — met de H.H. ingenieurs bleven ze vindig en... vooruitziende.

De leiding werkte toen en nu met haar vernuft, de ruige werkers van de oven — de precieze lui van de werkplaatsen en de gebruiende arbeider van de ontginning en boerderij met hun handen.

Oude gewoonten gaan verloren door nieuwe omstandigheden.

De boeren van Budel protesteerden bij de vestiging. 't Zou verkeerd gaan; ze zouden in de naaste toekomst geen boer meer kunnen zijn als de heidevelden verdwenen. Waar moesten ze het strooisel voor de koeien en de vele schapen halen? Waar moesten ze in hemelsnaam de heideplaggen steken voor de potstal om aan wat mest te komen? Hoe kwamen ze aan winterbrand nu het turfsteken niet meer ging? Zouden ze nu koeienflaten moeten drogen zoals de boeren op Ter-schelling om het haardvuur brandend te houden? Brandende kwesties in die dagen! Is het toeval dat de fabriek kunst-mest zou fabriceren! Geen boer had er aan gedacht. Ze dachten wel aan hun schapen. Waar moesten ze die nu ieder voorjaar wassen. Ze waren gewend dat in het Ringselven te doen (waar nu onze kinderen op de harde zandplaat pootjebaden). En Budel had zoveel van die woldragers en zeker negen grote schaapskooien.

Ja, het waren zo gezegd donkere tijden voor de boeren, doch de vloek zou hun een zegen worden.

Wel wetende dat boeren klagen tot de wereld zal vergaan stuurde de Directie makelaars „de boer op” om bij sommige hoofde boeren toch zaken te doen. In enkele gevallen was geen overreding mogelijk. Het verhoogde bod werd afgewezen.

Lezers van de Lingot, wij gaan eens een tijdje terug naar de glorie van de olie- en carbidlamp. Ook naar de toverlantaarn met z'n koolspitsen — naar de plassende vrouwen aan de zwengel van de waterpomp, zo maar langs onze straten naar de twee publieke bakovens. We zien ook onze voorouders zoals ze toen waren. Moeder met lange rokken — bonte schorten — veel kinderen. Vaders met bretelles — snorren — baarden — klompen en 's zondags met de gardibaldi-hoed. We gaan met het „biernanneke” de ovens op — lopen even mee met een „Stoffele-Bet” en rijden in gedachten langs „het routje” naar Schoot met de Felix — de Bruyère en de Dorplein.

En opdat U bij verder lezen niet zult zeggen: „Dat is niet volgens Lukas (immers de evangelist Lukas begint zijn evangelieverhaal als volgt: „hebbende alles van voren aan naastiglijk onderzocht”); haalden we de derde man (H. Noten) en die bracht de spraak er aan, opdat U zou denken: Ja, zo moet het wel geweest zijn met die werken en getallen van voorheen; dat komt in 't volgens Bartjes (de beroemde rekenmeester van Amsterdam 1587-1673).

Toen we in de Lingot van 30 sept. '55 het dekse van de oude doos openklopten en daar weinig van onze gading vonden, beloofden wij U toch iets voor te zetten over 't fabrieksleven en het leven in het dorp nu U al zo

lange tijd niets hoorde dacht U (ten onrechte overigens):

„Ze dronken een glas en lieten de zaak zoals die was”.

Wij stellen U nu voor; Hendrikus Noten, geboren te Budel-Schoot in 1876 in het huis bij „De Dikke Lindeboom” die als 17-jarige jongen bij de metselaars begon — later in Dorplein ging wonen en als surveillant van de zinkovens — nu van zijn pensioen geniet ten huize van zijn zoon, Dorplein 125

U weet het nu. Niet zo maar de eerste de beste. Tot voor kort was hij nog één geheel met de fabriek. Ze haalden hem nog eens uit zijn rust om toezicht te houden op de zinkovens — deze man met zijn grijze haren — pieterse oogopslag en met handen die schijnbaar nog om werk vragen.

„Driek” vertelde ons op een winterse namiddag, dat we dagen werk hebben om zijn gegevens uit te werken. Na zijn vertelling stond hij in 't grote kantoor — wees de plek waar eertijds de eerste Directie zetelde en mompelde buitengekomen: „Wie had vroeger kunnen denken dat alles er nu zo uit zou zien”.

In gedachten zag hij het „assekot” en de zeer grote berg afval — die de kantine aan het oog ontrok, die mede door zijn gestage arbeid (hij werkte aan de sloop van die hinderlijke berg 1½ jaar) zou verdwijnen om de ondergrond vrij te maken voor de aanleg van het kerkhof.

De volgende Lingot zet Driek „op de praatstoei” en mochten er meer oudgedienden zijn, die over vroeger weten te vertellen neem plaats op kamer 37 daar staan nog een paar van die stoelen en vertel ons nog meer over die Leplat's — die Thirion's — die Walhof's, die betaalmester Heenen en over een Adams enz. enz. Ook over feiten en gebeurtenissen uit de tijd toen de woning van dhr. Rainchon beneden nog school en boven slaapzaal was. Ook komen hoor!

(wordt vervolgd).

Onze Vraagbaak

Zoals in de vorige Lingot aangekondigd openen wij in dit nummer een nieuwe rubriek „Onze Vraagbaak”; een hoekje, bestemd om vragen te stellen welke betrekking hebben op het bedrijf of op iets wat daarmee direct verband houdt. Hebt U iets op dit terrein, wat U zou wilt weten of wenst U bijzonderheden over iets uit het bedrijf wat U feitelijk maar „half” bekend is; vraag het! Een eenvoudig briefje aan de redactie en U krijgt in ieder geval antwoord. In het algemeen zult U uw vraag beantwoord vinden in de eerstvolgende Lingot. Het kan echter ook wel eens voorkomen, dat uw vraag niet voor algemene beantwoording geschikt is. In dat geval krijgt U persoonlijk antwoord. Maar vraag gerust! Vergeet niet uw naam en eventueel uw klokkummer bij uw vraag te vermelden. Adres: Redactie Lingot, kamer 37. Het vermelden van uw naam is beslist noodzakelijk. Anonieme vraagstellers krijgen geen antwoord.

Hier volgt dan de eerste oogst van vragen, met de antwoorden:

A. v. S. vraagt: Hoeveel mensen hebben er zich al opgegeven voor het „Sociaal Fonds”? Komt er nou nog wat van?

Antwoord: Er hebben zich ongeveer 120 mensen (van de meer dan 1000!) arbeiders en assistent-employés opgegeven. We hebben ontdekt dat dit geen onwil is en daarom is besloten om toch maar te beginnen. Wie geen lid wil worden moet het even op de Personeelsafdeling zeggen. We hebben vernomen dat er al druk gewerkt wordt aan de statuten van de stichting. Dat is nogal puzzel-werk omdat secuur te doen. Dus daar zal wel iets van komen. Nog even geduld. Beter langzaam en goed, dan vlug en slecht.

d. P. vraagt: Is het waar, dat er van de W.A.-verzekering niets terecht is gekomen?

Antwoord: Inderdaad er is niet veel van terecht gekomen. Lees het artikel in dit blad, misschien kunt U er toch uw voordeel mee doen.

O. vraagt: Waarvoor dienen de grote vierkante briketten, die hier op het bedrijf aangevoerd worden?

Met de grote briketten stookt men de locomotieven en sommige kranen. (A propos: zij zijn rechthoekig).

EVEN NADENKEN...

U komt bij een vriend, die U het volgende probleempje voorlegt:

Hij geeft U zes zakken met munten, maar vertelt hij er bij: De hoeveelheid munten in iedere zak is verschillend en in een zak zitten valse munten. Een echte munt weegt 10 gram en een valse munt 11 gram, dus een gram meer.

Nu geeft hij U een weegschaal en vraagt U of U met een keer wegen weet, in welke zak de valse munt zit.

Het antwoord vindt U elders in dit nummer. Maar eerst zelf nadenken.

A. B.

Uit de Personeelskartotheek.

In dienst getreden:

18-1-'56 A. J. Horyon, Dorplein 9 b, Budel, ongeh., Afd. Cantine, nr. 3333.
19-1-'56 J. Mertens, Mulkstraat 23, Hamont, ongeh., Afd. Zinkovens, nr. 3647.
E. G. W. Meurs, D 63, Sterksel, ongeh., Afd. Retorten, nr. 3649.
J. Kissen, Meemortel 17 b, Budel, geh., Afd. Retorten, nr. 397.
J. Hoomans, Stationsweg 28, Budel, ongeh., Afd. Zinkovens, nr. 2847.
21-1-'56 A. v. d. Put, Dorplein 19, Budel, geh., Afd. Retorten, nr. 371.
22-1-'56 A. F. E. J. Janssen, Willem I straat 38, Weert, geh., Afd. Zinkovens, nr. 3653.

23-1-'56 F. A. L. Laans, Maarheezeweg 13, Budel, geh., Afd. Retorten, nr. 653.

W. v. d. Star, Dorplein 40, Budel, ongeh., Afd. Werkplaats, nr. 3650.

J. C. W. Lemmen, Rietstraat 35, Weert, ongeh., Afd. Zinkovens, nr. 3651.

P. P. J. Vaesen, Broeseind 7, Neerpelt, geh., Afd. Zinkovens, nr. 3652.

A. H. Rutten, Grensweg 18 a, Budel, ongeh., Afd. Onderhoud G.M.E., nr. 1196.

C. A. v. d. Bosch, Dorplein 5, Budel, geh., Afd. Contact, nr. 4139.

26-1-'56 J. L. Simons, Rietstraat 1, St. H.Lille, ongeh., Afd. Retorten, nr. 3654.

J. J. Dolders, Loostraat z/n Hamont, geh., Afd. Retorten, nr. 3655.

27-1-'56 J. C. Kooiker, Schoordijk 25, Budel, ongeh., Afd. Zinkovens, nr. 322.

29-1-'56 H. W. v. Lith, Budelpoort 51, Hamont, geh., Afd. Zinkovens, nr. 2289.

30-1-'56 L. Lalin, Amb.kamp Tungelroy, Weert, geh., Afd. Loodfabriek, nr. 1556.

J. P. M. Korsten, Victor de Steursstraat 49, Weert, geh., Afd. Zinkovens, nr. 2621.

K. W. Schuman, Weerterveldstraat 7, Weert, ongeh., Afd. Zinkovens, nr. 2630.

A. M. Bax, Meemortel 1, Budel, ongeh., Afd. Corveedienst, nr. 3658.

M. Theunissen, Oude Akkerstr. 14, Weert, ongeh., Afd. K.T.O., nr. 3659.

E. v. d. Elst, St. Eloystraat 4, Budel, geh., Afd. Cantine, nr. 4140.

31-1-'56 A. M. Claes, Rietstraat 28, Overpelt, geh., Afd. Retorten, nr. 3639.

2-2-'56 L. W. J. Kissen, Meemortel 17B, Budel, ongeh., Afd. Werkplaats, nr. 2063.

J. P. Huibers, Loo z/n Hamont, ongeh., Afd. Retorten, nr. 3660.

G. M. E. v. Geldrop, Stationsweg 14, Budel, ongeh., Afd. Corveedienst, nr. 3661.

3-2-'56 J. F. Godding, Dorplein 5, Budel, ongeh., Afd. Cadmium, nr. 1557.

6-2-'56 L. Noten, Venderstraat 20, St. H.Lille, ongeh., Afd. K.T.O., nr. 3662.

J. Th. W. Leyssen, Koleneind 42, Hamont, ongeh., Afd. Zinkovens, nr. 3663.

J. A. Noten, Venderstraat 20, St. H.Lille, ongeh., Afd. Retorten, nr. 3664.

10-2-'56 P. M. Beekman, Maarheezeweg 20, Budel, ongeh., Afd. Zinkovens, nr. 3665.

14-2-'56 J. Boekoetoeboen, Amb.kamp Tungelroy, Weert, ongeh., Afd. Loodfabriek, nr. 1559.

16-2-'56 J. v. Cranenbroek, Gastel, a, 37, Maarheezeweg, ongeh., Afd. Corveedienst, nr. 3666.

Damen, A., Gastelseweg 16, Budel, ongeh., Afd. Zinkovens, nr. 2355.

20-2-'56 J. W. v. Norden, Hamonterweg 33, Budel, ongeh., Afd. K.T.O., nr. 3667.

Vertrokken:

M. Kogut, afd. Cadmium; A. M. Claes, afd. Retorten; H. A. Hulbosch, afd. Zinkovens; G. Kums, afd. Retorten; M. J. Bekelaar, afd. K.T.O.; Bakermans-Linders, afd. Corveedienst; L. H. Nouwen, afd. K.T.O.; H. v. d. Kruys, afd. Zinkovens; A. Janssen, afd. Onderhoud; M. H. Stockmans, afd. Zinkovens; M. E. Winters-Vos, afd. Corveedienst; H. Hölzken, afd. Zinkovens; L. J. J. Leyssen, afd. Zinkovens; J. Looymans, afd. Zinkovens; W. Stienen, afd. Zinkovens; P. J. Steyvers, afd. Zinkovens; M. M. van Rens, afd. Laboratorium; P. J. Camp, afd. Werkplaats; M. G. v. d. Pijl, afd. Hollerith.

VOLONTAIRS.

In dienst getreden:

30-1-'56 G. H. J. Jonkers, v. d. Dungenstraat 4, Helmond ong., Afd. Werkplaats, nr. 3656.

M. A. Engels, Tolpoststraat 4, Helmond, ong., Afd. Werkplaats, nr. 3657.

6-2-'56 C. F. J. Diederens, Valderensweg 37, Doenrade, ong., Afd. Lab. G.M.E., nr. 1558.

Vertrokken:

30-1-'56 v. d. Meyden, Hagenkampweg 110, Eindhoven, ong., Afd. Werkplaats, nr. 3601.

H. G. F. Smeets, Koningswinkelstraat 62 a, Valkenburg, ong., Afd. Cadmium, nr. 1542.

17-2-'56 G. H. J. Jonkers, v. d. Dungenstraat 4, Helmond, ong., Afd. Werkplaats, nr. 3656.

Overplaatsing:

23-1-'56 H. Beliën, Toom 8, Budel, van retorten naar onderhoud G.M.E., nr. 1555.

W. C. Pfundt, St. Paulusstraat 7, Budel, van smeertech.dienst naar loodfabriek, nr. 1279.

25-1-'56 C. L. Linden, Beekstraat 7, Weert, van werkplaats naar zinkovens, nr. 3048.

26-1-'56 Kissen, H., Fabriekstraat 17, Budel, van K.T.O. naar mengerij, nr. 3132.

30-1-'56 M. J. Dirckx, Teutenstraat 8, Hamont, van K.T.O. naar mengerij, nr. 3606.

M. Kums, Dijkstraat 8, Hamont, van K.T.O. naar zinkovens, nr. 2060.

3-2-'56 P. J. F. Coenen, Deken Sourenplein 13, Weert, van zinkovens naar retorten, nr. 3574.

14-2-'56 G. Kums, Fabriekstraat 35 a, Budel, van mengerij naar zinkovens wasserij, nr. 306.

Geboren in het gezin van:

H. Verheyden, Dorplein 27, Budel, nr. 193, een zoon op 24-1-'56.

P. Th. Kums, Kemperweg a, Budel, nr. 2035, een zoon op 25-1-'56.

J. Th. H. Ogier, Kemperveldweg 1, Weert, nr. 3071, een dochter op 25-1-'56.

W. H. Vos, Eindstraat 28, Achel, nr. 2528, een zoon op 29-1-'56.

H. W. Smeets, Irtvoorteweg 2, Weert, nr. 2846, een dochter op 30-1-'56.

J. J. Vaesen, J. Verlindenstraat 45, St. Lille, nr. 1496, een dochter op 31-1-'56.

P. Duisters, Dorpstraat 2, Budel, nr. 2133, twee zonen op 1-2-'56.

Th. Looymans, Stationsweg 42 b, Budel, nr. 1247, een zoon op 8-2-'56.

L. M. Simons, Lommelsakker 6, Neerpelt, nr. 3433, een dochter op 14-2-'56.

A. van Tongerlo, Ruitersstraat 11, Hamont, nr. 2924, een zoon op 19-2-'56.

Alle gelukkige ouders: Proficiat!

Het voorrecht nú te mogen leven.

(vervolg)

Te midden van stof en verstoffelijking zoekt de mens naar de geest, en dat is goed, want hij is als koning van de schepping met verstand begaafd en kan zodoende de geest kennen. Hij is verplicht naar de geest te leven. Velen hebben genoeg van halfheid, omdat ze aanzien hoezeer zij daaraan afbreuk doen aan 't geheel, hoezeer zij voor anderen tot een ergernis zijn!

Onbewust idealiseren we voorbije tijdperken uit onze historie; we vinden dat 't toch zo goed was en er zullen inderdaad wel vele goede dingen geweest zijn. Maar vergeten we niet dat er ook vele, heel veel minder goede, en slechte dingen waren, die een zeer nadelige invloed hebben uitgeoefend. Voor elke gemeenschap zijn dit waarheden, die we ons moeten realiseren. Evenals het heerlijk is te mogen leven in de natuur als de lente de laatste resten van de winterse verkillig wegvaagt door haar bruisend leven, zo is 't ook 'n voorrecht te mogen leven nu er 'n tijd aanbreekt, die we zelfs misschien niet bij kunnen houden, 'n tijd waarin de resten der rationalistische en materialistische verkillig weggevaagd worden in één stroom van de menselijke verhoudingen.

Doch dan is 't aan ons, om al wat we horen of lezen over die „menselijke verhoudingen” in praktijk te brengen. Want hier komt 't op aan.

Wat voor zin zou 't hebben als wij bekwaame sprekers beluisteren, maar 't gaat 't ene oor in, 't andere uit!! Dan... werken we mee om die nieuwe tijd door te laten breken... ook voor onze eigen gemeenschap.

Dat we dit geweldige mee kunnen maken, is 'n voorrecht. Maar een voorrecht, dat nog voor 'n aanmerkelijk deel verborgen ligt in de toekomst. We moeten niet vergeten dat het altijd ploeteren, uitbuiten zal blijven. Immers te constateren dat het 'n voorrecht is nu te leven, zou ons er toe kunnen brengen de spade op te bergen vóór de tijd en dan zo de bloesem van de lente en daarmee de vrucht van de zomer verloren gaan.

'n Voorrecht nu te leven, niet omdat het leven in dit tijdperk zo gemakkelijk is, maar omdat we de zekerheid hebben mee te helpen, aan 'n zomerse bloei. Tenminste... indien wij onze krachten inspannen tot 't uiterste.

Indien we „uitbuiten”.

Z.D.Z. Prins Graad I, de eerste Dorpleinse carnavalprins met enkele Amicitia-bestuursleden in een stemming en een kledij zoals men hen niet elke dag pleegt te ontmoeten. (Die snor is echt niet echt!)

Houdt U aan uw afspraken!

Het lodenkamerproces.

Hieronder volgt een samenvatting van de causerie, gehouden door dhr. van Basten-Batenburg, in het kader „Bedrijfskennis” van de Commissie „Opleidingen”

Het eigenlijke lodenkamerproces is het bijeenbrengen van zwaveldioxyde (SO_2) water of waterdamp (H_2O) en stikstofdioxyde ($\text{NO} + \text{NO}_2$ of N_2O_3) in een reactieruimte onder zodanige omstandigheden, dat de zwavelzuur (H_2SO_4)-vorming zo goed mogelijk plaats vindt.

Ovens.
Het zwaveldioxyde (SO_2) wordt verkregen uit zwavelhoudende ertsen n.l. zinkerts of zinkblende ZnS ; ijzererts of pyriet FeS_2 .

Deze ertsen worden zwavelvrij gemaakt door roosting (verbranding) met zuurstof (O_2) uit de lucht, (een mengsel van $\pm 79\%$ stikstof N_2 en $\pm 21\%$ zuurstof O_2)

$2\text{ZnS} + 3\text{O}_2 = 2\text{ZnO} + 2\text{SO}_2$ (bij 800 tot 900° Celsius).
 $4\text{FeS}_2 + 11\text{O}_2 = 2\text{Fe}_2\text{O}_3 + 8\text{SO}_2$ (bij 700 tot 800° Celsius).

Deze roosting heeft plaats in respectievelijk Spirlet en Lurgi Ovens.

Spirlet.
De blende wordt uit de loges (of hokken) gehaald en met karren naar de voet van een Jacobs-ladder in Hal I gebracht. Deze Jacobs-ladder, een ketting met bakjes, brengt de blende helemaal boven in het gebouw en stort de blende in een goot, waarin een sleepketting loopt.

In Hal I staan 3 Spirlet-ovens. De goot waarin de sleepketting loopt heeft juist boven de grote bunkers (boven iedere oven) een schuif. Door deze open te trekken kan men naar verkiezing de 3 bunkers vullen.

Als bodem van deze bunkers, dient een schraapketting. Wanneer deze naar snelheid instelbare ketting loopt, wordt regelmatig blende gedoseerd in een kleinere bunker die vast op de oven is gemonteerd.

Vlak boven de oven, in de buis van de kleine bunker naar de ovenhemel, bevindt zich een roterend momentje. Dit dient voor een regelmatige dosering, maar vooral voor een luchtdichte afsluiting. Was dit er niet dan zou de blende zo de oven in kunnen vallen en zou het SO_2 bevattende gas hier kunnen ontwijken.

De Spirlet oven bestaat uit een vier-tal roostvloeren en een dak of hemel. Van de vier vloeren zijn er twee vast staande en twee roterend. De eerste twee zijn bevestigd aan een zestal rondom de oven staande kolommen, die het geraamte van de oven vormen. De draaibare vloeren zijn voorzien van een tandkrans voor aandrijving en bewegen zich op wielen, welke aan de binnenzijde van de draagkolommen zijn gemonteerd. Aan twee van de kolommen is een verticale as bevestigd, die voorzien zijn van met de tandkransen van de draaibare vloeren corresponderende tandwielen.

De as zelf wordt via een wormoverbrenging aangedreven door een electromotor.

Om te zorgen dat de vloeren steeds goed gecentreerd lopen, bevinden zich in de kolommen verende rollen.

De roostvloeren zijn gemaakt van speciaal vuurbestendig materiaal en dragen aan het ondervlak tanden, die een zodanige vorm hebben dat door rotatie van de ene vloer t.o.v. de andere een transport van materiaal plaats vindt, hetzij van he midden naar de omtrek, hetzij in tegengestelde zin.

Om en om zijn in de vloeren één gat in het midden en 5 gaten in rand.

De lucht kan in de oven komen via de instelbare openingen in de wand vande zalen.

De blende valt nu op de draaibare bodem van de bovenste zaal. De blende wordt daar verspreid en naar het midden gewerkt en aangestoken, door de hitte van de zaal daaronder.

De bodem van de tweede zaal staat vast. De blende krijgt hier de hoogste temperatuur en wordt naar de rand van de vloer gestuurd. Op de 3e vloer reist de reeds gedeeltelijk verbrande blende weer naar het midden. Deze vloer is weer roterend. Op de laatste vloer heeft de eindverbranding plaats. De gerooste blende verdwijnt dan in bunkers. Deze bunkers worden geleidigd in balanskarren, welke m.b.v. een lier naar boven op het oven bordes gebracht worden, en dan naar de opslag bunkers gereden worden. Deze bunkers kunnen afgetapt worden in onze kleine smalspoorwagens, die de gerooste blende naar het menggebouw van de narooting transporteren. De blende, welke oorspronkelijk ongeveer 30% zwavel (S) bevatte, bevat nu nog ongeveer 6% zwavel.

De lucht die in tegengestelde richting van de blende stroomt geeft haar zuurstof (O_2) af voor de verbranding van de blende en krijgt er zwavel dioxyde voor in de plaats.

Door twee pijpen in de hemel van de oven gemonteerd verdwijnt het roostgas in het verzamelkanaal van de drie ovens.

Het roostgas dat uit de ovens komt bevat dan ongeveer: 7 à 8% SO_2 zwaveldioxyde; 13 à 14% O_2 zuurstof; 79% N_2 stikstof.

En wat zeer hinderlijk is vliegstof, dat meegezogen wordt uit de ovens.

Deze vliegstof bestaat uit vele kleine stofdeeltjes, voornamelijk: ijzer en/of zinkoxyden; ijzer en/of zinksulfaat; loodsulfaat en arseen (in dampvorm).

Lurgi.

Ook bij de Lurgi-ovens wordt net als bij de Spirletovens het erts, hier pyriet, met een Jacobs ladder naar boven gebracht, maar nu direct in één grote bunker.

Ieder van de vier ovens in Hal III en IV heeft weer een eigen bunker-tje. Boven de ovens is een rail gemonteerd. Hieraan hangt een bak, die langs deze rail verrijdbaar is en dus naar iedere ovenbunker pyriet kan brengen.

De bak wordt gevuld vanuit de grote bunker. Het stukje rail onder deze bunker is niet aan de rest van de rail boven de ovens bevestigd, maar zit vast aan een balans. Iedere bak kan dus gewogen worden. De bak wordt steeds zover gevuld, dat steeds hetzelfde gewicht in de ovenbunkertjes wordt gestort.

De Lurgi ovens hebben 7 zalen. De hemel en de roostvloeren zijn ook opgebouwd van speciaal vuurbestendig materiaal, evenals de verticale cilindrische wand. Het geheel zit in een metalen mantel, met deuren. Deze laatste zijn nodig, om de zalen te kunnen zuiveren en voor eventuele reparaties. Hier kunnen de zalen niet draaien. Voor het transport van de pyriet van boven naar beneden dienen met tanden voorziene holle roerarmen, die bevestigd zijn aan een verticale holle roeras. Zowel de as als de roerarmen worden gekoeld met door een ventilator aangevoerde, lucht. Dit om het ijzerwerk te sparen.

Zowel de tanden als de roerarmen zijn vervangbaar, zonder dat de oven opengebroken hoeft te worden.

Koel- en verbrandingslucht zijn geheel gescheiden. De weg van erts en lucht is hetzelfde als bij de Spirlet ovens. De roostgassen komen hier alleen opzij uit de bovenste zaal in het verzamel kanaal.

Het roostgas dat hier uit de ovens komt bevat een hoger SO_2 gehalte. De pyriet wordt afgeroost van $\pm 48\%$ tot $\pm 2\%$ zwavel.

Algemeen.

Belangrijk bij de roosting is: a. een regelmatige gasstroom; b. een constant SO_2 gehalte; c. Vooral bij Lurgi volledige verbranding van het erts.

a. Bij te veel zuurstof:
1. gaan de ovens sinteren.
2. krijgt het gas een te laag SO_2 gehalte.

3. wordt de capaciteit van de kamers te klein.

4. wordt het gas te veel afgekoeld.

b. Te weinig zuurstof:

1. Onvoldoende verbranding.

2. Niet voldoende omzetting van SO_2 naar H_2SO_4 .

Gaszuivering.
Het roostgas moet van het hinderlijke vliegstof bevrijd worden en daarom wordt het eerst geleid door een stofkamer en daarna door een electrofilter.

In de stofkamer, een grote, door stenen wanden, dak en vloer omgeven ruimte, wordt de snelheid van het gas verminderd, zodat de grootste stofdeeltjes naar beneden kunnen vallen en niet meegezogen worden met de gasstroom. Het stof kan via schuiven in de vloer van de kamer worden afgetapt.

De elektrische gaszuivering komt in principe hierop neer, dat men het te reinigen roostgas voert door een elektrisch veld, dat ontstaat tussen twee elektroden, die een zeer hoge potentiaal hebben.

De negatieve elektrode is de ontleidings elektrode, welke aan de af te scheiden stofdeeltjes een negatieve lading geeft. Deze deeltjes worden nu door de neg. elektrode afgestoten en komen op de positieve afscheidings-elektrode terecht. Hier wordt gelijkstroom gebruikt van 50.000 tot 100.000 volt. Over deze gelijkstroom te krijgen is in ieder der hallen een apparaat gebouwd voor de omvorming van wisselstroom in gelijkstroom.

In onze electrofilters wordt van evenwijdig opgehangen metalen netten gebruik gemaakt als neerslagelektrode. Tussen deze netten, die geaard zijn, hangen geïsoleerde draden, die dus een hoge negatieve potentiaal hebben. Het is mogelijk het gas in horizontale of in verticale richting tussen de platen door te voeren. De temperatuur van het gas is ± 400 à 500° Celsius. De draden en netten zijn opgehangen aan kaders, welke getild of geklopt kunnen worden. Het afgescheiden stof valt dan in trechters onder in de vloer van de electrofilters, ook cottrell genoemd. Het cottrellstof kan hier afgetapt worden in balanskarren.

De Ventilator.

Direct na het electrofilter is een ventilator geplaatst evenals bijna aan het einde van het systeem.

Er worden twee ventilatoren gebruikt omdat er veel kans bestaat op over- of onderdruk in de kamers, waardoor de loden wanden veel te lijden hebben.

De ventilator bestaat uit een as, waarop schoepen zijn geplaatst. Dit geheel roteert in een huis. De gas toevoer vindt plaats door een opening in het centrum, aan de omtrek van het huis wordt het gas weggeblazen.

Direct achter het electrofilter is de ventilator van ijzer. De tweede aan 't einde van 't systeem (tussen 1e en 2e Gay Lussactoren) is van hardlood (een alliage van lood en antimoon). De gas toevoer kan geregeld worden d.m.v. schuiven.

Glover.

Het gezuiverde gas komt dus nu via de ventilator in de „Glovertoren”.

ONZE BOEREN-KAPEL ALS AMBASSADRICE.

Met 'n volle theepot op stap.

Wist U, dat wij in Dorplein over 'n patente boeren-kapel beschikken? Zo eentje, die er de stukken af blaast als 't zijn moet? Wij althans wisten het niet, maar tijdens de carnaval-optocht te Weert — een optocht, die beweest, dat het mogelijk is een beschaafde carnaval-optocht samen te stellen — werd het ons plotseling zeer duidelijk toen we geconfronteerd werden met een keurig uitgedoste boeren-harmonie, bestaande uit een vijftiental muzikanten van „Les Echos” en fungerend als hofkapel van een Carnaval... prinses met haar (eveneens vrouwelijke) „Raad van Elf”, zijnde onder normale omstandigheden ijverige huismoeders in de Paulusstraat. Deze unieke „Raad” had zich genesteld in een reusachtige theepot terwijl het „gevoel” — een jongere editie uit dezelfde straat — in een ietwat buitenissig formaat thee-kop resideerde. Uitspraak van de jury: 1e prijs! Of onze boeren bij deze beslissing 'n duit in 't zakje deden? Wij weten het niet, maar wel weten we, dat zij in alle opzichten een goed figuur sloegen en zij aldus ook op prettige wijze de K.Z.M.-gemeenschap hebben vertegenwoordigd.

Dit is een 10 m hoge loden cilinder (4,25 m doorsnee), afgesloten met een loden bodem en dak.

Voor de bouw van de Glovertoren, de kamers, de Gay Lussactoren, leidingen en buizen, moet zuurbestendig materiaal gebruikt worden. Zoals de naam van het systeem: Lodenkamerproces, het al zegt, wordt hiervoor chemisch zuiver lood gebruikt. Dit is gemakkelijk te bewerken. Het is echter niet goed bestand tegen HNO_3 (salpeterzuur).

De hele toren is opgevuld met zuurvaste stenen.

Langs de gehele wand wordt een dubbele muur opgebouwd ter bescherming van 't lood.

Op de bodem zijn van grote stenen kapellen gebouwd, met de openingen naar de gasinlaat. Dit voor een goede verdeling van het gas in de toren.

Op de kapellen is eveneens van grote stenen een dubbel rooster gelegd en dan komt 't pas de steenvulling. De laatste is los van elkaar in kruisverband gelegd, zodat er een hoge laag van roosters ontstaan, waardoor shet gas naar boven kan stromen en het van boven in de toren gesproeiide koude zuur naar beneden kan lopen. Deze vulling is nodig om goed contact te krijgen tussen het zuur en de gassen.

In deze toren wordt: 1e Het gas gekoeld van 450 tot 100° Celsius door het boven in de toren gesproeiide zuur, dat afkomstig is uit de kamers ($\pm 60\%$) en productiezuur (80 %), maar in N_2O_3 is opgelost.

2. Het zwavelzuur, dat het warme gas afkoelt wordt geconcentreerd, n.l. van 60% tot 80% H_2SO_4 . De aan het zuur onttrokken waterdamp gaat met het gas mee. Dit gebeurt voornamelijk in het onderste gedeelte van de toren.

Het zwavelzuur dat met een temperatuur van 25° boven in de toren komt, verlaat de Glover met een temperatuur van 130° C. Het wordt dan gekoeld in spiraal koelers. Door de spiralen loopt water, er omheen het zuur.

Een gedeelte van 't nu gekoelde zuur gaat naar de productie opslagtank, een ander gedeelte wordt gebruikt voor 't oplossen van het N_2O_3 in de Gay Lussactoren.

3e. In het bovenste gedeelte van de toren, wordt het 80% H_2SO_4 waarin het N_2O_3 (stikstofdioxyde) is opgelost, gedenitreeerd, d.w.z. deze N_2O_3 wordt door de hitte in de toren uit het zwavelzuur verdreven.

Deze N_2O_3 (of $\text{NO} + \text{NO}_2$) is de katalysator van het systeem.

4e. Deze N_2O_3 geeft O_2 (zuurstof) af nodig voor de oxydatie van het H_2SO_3 (zwaveligzuur).

Ook de waterdamp (H_2O) onder in de toren aan het zwavelzuur onttrokken wordt weer gebruikt, n.l. SO_2 (zwaveldioxyde) + H_2O water = H_2SO_3 (zwaveligzuur)

$\text{H}_2\text{SO}_3 + \text{N}_2\text{O}_3 = \text{H}_2\text{SO}_4 + \text{N}_2\text{O}_2$ (of 2NO).

Het N_2O_2 wordt door zuurstof uit de lucht (de overmaat zuurstof via de ovens meegekomen) weer geoxydeerd. $2\text{N}_2\text{O}_2 + \text{O}_2 = 2\text{N}_2\text{O}_3$.

Een directe oxydatie van H_2SO_3 tot H_2SO_4 is met zuurstof uit de lucht niet mogelijk.

5e. Op de glovertoren wordt regelmatig salpeterzuur (HNO_3 gesproeid, dit ter aanvulling van het verlies aan N_2O_3).

Het salpeterzuur wordt door de hoge temperatuur in de toren ontleed. $4\text{HNO}_3 = 2\text{H}_2\text{O} + 2\text{N}_2\text{O}_3 + \text{O}_2$.

Kamers.

Het 2e punt, de zwavelzuurbereiding (H_2SO_3) heeft maar voor een klein gedeelte plaats in de Glover.

Al deze reacties hebben voornamelijk plaats in de lodenkamers. Dit zijn gesloten vierkante ruimten van $\pm 200\text{m}^3$ inhoud, waarin de gassen uit de Glover geleid worden. Het gas

stroomt door loden buizen van de ene kamer naar de andere. Er zijn er 4 in totaal.

Soms worden de grote kamers weer verdeeld in drie kleinere om een betere koeling en circulatie der gassen te verkrijgen.

Het is de bedoeling dat in de kamers het SO_2 (zwaveldioxyde) zo volledig mogelijk omgezet wordt in zwavelzuur. Aan de gassen hoeft in de kamers alleen nog water toegevoegd te worden, om de gewenste reacties te doen verlopen. Het gevormde zwavelzuur verzamelt zich op de bodem (60 %).

De twee belangrijkste voorwaarden voor een goede productie zijn:

1e. Een innige menging van de gassen.

2e. Een nauwkeurige temperatuurregeling.

De innige menging betekent innig contact van de reagerende stoffen. De reacties zijn exotherm d.w.z. ze ontwikkelen allen warmte. De temperatuur mag variëren tussen betrekkelijk nauwe grenzen; wordt ze te laag, dan gaat de zuurvorming te langzaam, een temperatuur boven 100° C. belemmert de watercondensatie. De kamers zijn speciaal niet in een gesloten gebouw geplaatst, dus kan er een goede ventilatie langs de grote wandoppervlakken plaats hebben, hetgeen een goede verkoeling is. Ook door sproeien van koud water in de kamers treedt een sterke afkoeling op. Het gas komt de kamers binnen met een temperatuur van 100° C. en verlaat ze met 40° C.

De productie is niet gelijkmatig over de kamers verdeeld, in de eerste helft van een ruimte verlopen de omzettingen het meest intensief, de rest van de kamer presteert veel minder. In de laatste kamer heeft voornamelijk de omzetting plaats van $\text{O}_2 + 2\text{N}_2\text{O}_2 = 2\text{N}_2\text{O}_3$.

Het zuur (60 %-ig) v. d. kamers wordt op de Glover gesproeid, om daar op gesterkt te worden.

Gay Lussac.

Deze drie torens vormen het laatste onderdeel van het Lodenkamerproces en hebben maar één taak: de absorptie van de stikstofdioxyde uit de gassen, die de laatste lodenkamer verlaten. Dit is van groot belang omdat salpeterzuur (HNO_3) zeer duur is.

De Gay-Lussactoren zijn ongeveer het zelfde opgebouwd als de Glovers, n.l. van vuurvaste stenen vulling waarom heen een loden mantel. Ze zijn iets hoger n.l. 14 m. en wat smaller n.l. 3,75 m.

Het gas stroomt ook hier weer van onder naar boven. Het 80%-ig H_2SO_4 dat boven in de toren wordt gesproeid loopt naar beneden. De temperatuur is hier 20 tot 30° C. Voor de absorptie van de stikstofverbindingen is een lage temperatuur noodzakelijk. De gassen die uit de kamer komen moeten dus zo koud mogelijk zijn, omdat ze dan ook zo weinig mogelijk waterdamp meevoeren en dus het zwavelzuur zo weinig mogelijk verzwakken.

Het 80%-ig zwavelzuur dat op de torens wordt gesproeid is afkomstig van de Glover. Na gekoeld te zijn wordt het op de 3e (laatste) toren (kwartnituretoren genoemd) gesproeid. Dit wordt weer onder in de toren weer opgevangen en op de 2e toren (halvenituretoren) gesproeid, ook weer onder in de toren opgevangen en op de 1e toren gesproeid. Nu noemt men het dit onder in de 1e toren opgevangen zuur: Nitrose.

Als regel bevat de nitrose 1 à 2 % aan stikstofverbindingen. Deze nitrose wordt weer op de Glover gesproeid.

Van de gassen, die de Gay Lussac binnenkomen wordt in de eerste plaats verlangd, dat ze zo min mogelijk SO_2 bevatten, omdat dit een schadelijke werking in de Gay Lussac kan uitoefenen. Een gehalte aan SO_2 van 0,02 -

ONGELUKKIGE UITDRUKKINGEN.

We hebben ons onlangs ongelukkig geschaamd door een uitdrukking te gebruiken, die toch heus niet kwaad bedoeld was, maar die toch pijnlijk uitpakte. We ontmoetten iemand, met wie we enkele weken daarvoor voor het eerst gezien hadden. Toen hij zijn gezicht voor de tweede keer liet zien, lieten we ons ontvallen: „Ik heb Uw gezicht meer gezien, maar ik kan me Uw naam écht niet meer herinneren!” „Ja”, antwoordde de onbekende, „ik ben ook écht niet belangrijk!” Pang, die zat!

We hebben daarom een beetje gefilosofeerd. Niemand kan je toch kwalijk nemen, dat je een naam vergeet? Maar je kunt dat wel tactischer zeggen! Iedereen heeft zelfrespect, iedereen wordt graag gekend, iedereen heeft graag zijn eigen naam en liever geen scheldnaam of bijnaam, ook al is die leuk bedoeld.

We hoorden nog enkele van die minder tactische opmerkingen.

„Jij hebt ook altijd geluk!” Zou het alleen maar geluk zijn of zou hij ook gewerkt hebben? Of spreekt hier een beetje jaloersheid uit deze uitdrukking?

„Het zou toch wel verkeerd gegaan zijn!” Verbergt die uitdrukking niet wat wrok?

„Je moet niet denken dat je met vriendelijkheid wat bereikt; je moet hard zijn!”

Als vriendelijkheid betekent: kruiperigheid, dan zeggen we oké, wat het eerste deel betreft. En wordt met hardheid eigenlijk niet vastberadenheid bedoeld?

Muggenzifterij? het lijkt erop, maar we dachten dat er ook iets waars in zat!

OPLOSSING

„N BEETJE HERSENGYMNASTIEK” VAN PAGINA 2.

A kreeg 5 hazen en B kreeg er 7.

Het KLEINSTE ideeetje kan leiden tot de GROOTSTE verbetering!

OPLOSSING VAN HET RAADSEL

„EVEN NADENKEN” OP PAGINA 3.

U neemt uit de eerste zak een munt, uit de tweede twee, uit de derde drie, uit de vierde vier, uit de vijfde vijf en uit de zesde zes.

U hebt dan totaal 21 munten die als ze allemaal echt zijn 210 gram moeten wegen.

Weegt nu deze hoeveelheid munten 211 gram dan is de eerste munt vals en dus zak no. 1. Wegen ze 212 gram dan de munten uit no. 2. Wegen ze 213 gram dan de munten uit zak no. 3 enz.

0,1 % is toelaatbaar.

De gassen die de torens verlaten (op de laatste torens staat een loden schoorsteen) mogen slechts sporen stikstofdioxyden bevatten, verder is 5 à 6 % zuurstof (O_2) vereist om te voorkomen, dat ongeoxydeerd SO_2 de Gay Lussac verlaat.

Een verlies van 1 à 2 % salpeterzuur is normaal.

Hebben de uittredende gassen een hoger gehalte aan stikstofdioxyden, dan kan men duidelijk een roodbruine walm uit de schoorsteen zien komen.

Zuurtransport:

Dit geschiedt door centrifugaalpompen. Hoewel niet direct noodzakelijk, wordt al het zuur, dus uit de kamers en de torens, verzameld in daarvoor bestemde loden bakken, vrijwel gelijkvloers. Vandaar wordt het zuur gepompt naar speciale loden bakken, geplaatst op een bordes boven de torens.

Van deze bakken uit loopt het zuur naar de sproeiers op de torens. Het salpeterzuur, opgeslagen in grote stenen potten (2000 L.), achter de hallen, wordt via een V_2A stalen leiding in 4 kleinere potten (500 L.) op een bordes boven de glovertoren gepompt.

Op de Glover wordt gesproeid:

1e. 60 % zwavelzuur van de kamers

2e. 80 % zwavelzuur van de 1e Gay Lussac toren, de Nitrose.

3e. Salpeterzuur uit de stenen potten.

4e. Eventueel water.

Uit de Glovertoren komt: 80 % zuur dat via koelers weer naar boven wordt gepompt en dan gedeeltelijk naar de Gay Lussac torens loopt en gedeeltelijk als product naar de voorraadtanks.